

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitularia Regvm Francorum

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

CXXXIX. Radulfi Regis praeceptum pro monasterio Montisolivi in dioecesi
Carcassonensi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-22974

vos & successores vestri, ut quicquid exinde agere, facere, vel iudicare volueritis, in Dei nomine habeatis potestatem cum omni voce oppositionis nostræ. Sanè, quod firmiter credimus esse venturum, quod si ego Guimera Episcopus aut mea congregatio aut aliquis successorum nostrorum, qui contra hanc procambiationem venerit ad irumpendum &c. componat vobis tantum & aliud tantum quantum ipsæ res valere poterint, & hoc quod repetit non valeat vendicare, sed inantea ista procambiatione firma & stabilis permaneat omni tempore. Facta carta procambiationis Idibus Iunii anno vigesimo octavo regnante Karolo Rege post obitum Odonis Regis. Guimera humilis Episcopus. Amen.

CXXXVIII.

Littere Vvadaldis Episcopi Helenensis.

An. 910.
Ex chartulario
Ecclesie Helenensis
lib. 1. cap. 6.

IN nomine Domini. Ego Vvadaldis gratia Dei sedis Helenensis Episcopus, & Gauzbertus Comes, nos simul in unum donatores sumus ad domum sanctæ Eulaliæ virginis & martyra Christi matrem omnium Ecclesiarum Russulionensium sive Confluentium &c. propter amorem Dei, & propter remedium animas nostras, vel propter remedium animæ de Suniario Comite & uxori Ermengardis, & Bencone Comite, & Almerado Episcopo quondam, & propter remedium animæ de Franchone Vicecomite, & uxori suæ Eirfinde, & Oddone Vicecomite, ut famuli pro animas nostras vel illorum animas orationes Deo fundere dignemini &c. Facta scriptura donationis sub die 1111. Idus Aprilis anno 11. quod obiit Karolus filius Ludovici Regis, Christo regnante, & Regem expectante.

Hæc numerandi ratio, tamenetsi insolens videatur, tamen non est, & invenitur in multis veteribus monumentis, non solum post mortem Karoli Simplicis, sed etiam multo antea. Extant enim in monasterio Balnolensi in diocesi Gerundensi litteræ Servi Dei Gerundensis Episcopi datæ anno DCCCXXXIX. in quarum calce ista adduntur: *Facta hæc carta confirmationis Kalendas Martias anno 11. quo mortuus est Karolus Imperator, regnante Domino nostro Iesu Christo, nobis autem expectante Rege ab ipso largiore.* Er in chartulario monasterij Atulensis legitur vetus instrumentum cui hæc nota adjuncta est: *Facta carta venditionis xi. Kalendas Iulias anno 11. quod obiit Karolomanus Rex, Christum regnantem, Regem expectantem.* Idem mos notandi annos observatus quoque est post mortem Radulphi Regis, ut docet idem chartularium Atulense, in quo ista leguntur: *Facta ista scriptura venditionis xv. Idus Decembris anno 11. quod obiit Radulfus Rex, Christo regnante, Regem expectante.* In chartulario Ecclesie Tutelensis reperitur chartæ duæ quas constat esse datas post obitum Radulphi Regis, in quarum una hæc leguntur: *Facta venditio ista in mense Iulio, sede Francigena sperante Regem, in alia verò sic: Facta est cessio ista in mense Iulio, Domino regnante, Regem sperante.* Sed quamquam ista vera sint, fatendum tamen est eam scribendi rationem fuisse frequentiore post obitum Karoli Simplicis. Lubet autem hæc exempla describere quæ in veteribus libris deprehensa à me sunt. In tomo secundo feudorum, ut vocant, archivi regij Barcinonensis fol. 204. extant acta venditionis quam Bonus quidam Suniario Comiti fecit de quibusdam rebus suis in comitatu Mentæz sive Minoritzæ, in quibus hæc nota adscripta est: *Anno 11. postquam obiit Carolus Rex, Christo regnante, Regem sperante.* Item aliud instrumentum quod ibidem legitur: *Anno 111. quo Carlus Rex obiit,*

Christo regnante, Regem sperante. In chartulario Ecclesie Vrgellensis fol. 127. descriptum est donum quoddam à Sunifredo Comite, ut reor, Barcinonensi & uxore eius Adalæze factum xi. Kal. Aug. anno vi. quod obiit Karolus Rex filius Ludovici, Christo regnante, Regem expectante. Sequuntur excerpta ex chartulario Ecclesie Helenensis.

Lib. 1. cap. 49. Facta scriptura venditionis vii. Idus Aprilij, anno primo quod obiit Carolo Rege filio Ludovici, Christo regnante, Regem expectante.

Lib. 3. cap. 67. Facta scriptura venditionis sub die Idus Marci, anno 1 quod obiit Carolus Rex filius Ludovici Regis, Christo regnante, & Regem expectante.

Lib. 4. cap. 69. Facta scriptura venditionis vii. Idus Maij, anno primo quod obiit Karolus Rex filio Ludovici, Christo regnante, & Regem expectante.

Lib. 5. cap. 13. Facta scriptura venditionis sub die 111. Idus Decembris, anno primo quod obiit Karolus Rex filius Ludovici Regis, Christo regnante, & Regem expectante.

Eod. lib. cap. 45. Facta ista scriptura venditionis sub die pridie Idus Maij, anno secundo quod obiit Karolus Rex filius Ludovici, Christo regnante, Regem expectante.

Eod. lib. cap. 55. Facta scriptura venditionis sub die xiiii. Kal. Novemb. anno 1. quod obiit Radulfus Rex, Christo regnante, & Regem expectante.

Eod. lib. cap. 73. Facta scriptura venditionis sub die xii. Kal. Novemb. anno 1. quod obiit Radulfus Rex, Christo regnante, & Regem expectante.

Eod. lib. cap. 87. Facta scriptura venditionis sub die 111. Nonas Marcij, anno 1. quod obiit Karolus Rex filius Ludovici Regis, Christo regnante, & Regem expectante.

Eod. lib. cap. 88. Facta scriptura venditionis sub die 111. Idus Marcij, anno 1. quod obiit Karolus Rex filius Ludovici Regis, Christo regnante, Regem expectantem.

Lib. 6. cap. 42. Facta scriptura venditionis sub die vii. Kal. Februaris, anno Christo regnantem, Regem expectantem. *Data est hæc charta tempore Vvadaldis Episcopi Helenensis.*

Eod. lib. cap. 65. Facta scriptura commutationis viii. Kal. Marci, anno 1. quod obiit Karolus Rex filius Ludovici Regis, Christo regnante, & Regem expectante.

Lib. 7. cap. 14. Facta scriptura venditionis sub die xii. Kal. Marcij, anno primo quod obiit Rex filius Ludovici Regis Karolus, Christo regnante, Regem expectante.

Eod. lib. cap. 72. Facta scriptura venditionis 1111. Kal. Februarij, anno 111. quod obiit Carlus Rex, Christo regnante, Regem expectante.

Similes notas deprehendi in chartulario Ecclesie Vabrensis, tum etiam in chartulario sancti Sarumini Tolosaniensis, & in chartulario monasterij Conchenfis apud Ruthenos. Ceterum affirmare non possum ad que tempora referendæ illæ sint.

Chartularium Ecclesie Vabrensis. Facta cessio ista in mense Madio, sub die duodecimo Kalendas Iunii, Domino regnante, & Regem sperantem.

Chartularium S. Sarumini fol. 74. Facta carta venditio ista in mense Novembri feria 11. Domino regnante, Rege expectante.

Chartularium Conchenfis cap. 54. Facta donatione ista in die sabbato, in mense Madio, Domino regnante, & Rege sperante.

Cap. 205. Facta charta cessione ista in mense Iulio, sub die Lunis, Domino regnantem, Regem sperantem.

Cap. 422. Facta charta auctoritate ista sub die feria secunda, anno Deo regnante, & Regem sperante.

CXXXIX.

Radulphi Regis preceptum pro monasterio Montisfolvi in diocesi Carcaffonensi.

IN nomine sanctæ & individue Trinitatis, Radulfus divina propitiante clementia Franco-

An. 911.
Ex archivo
monasterij
Montisfolvi
rum vi.

rum Rex. Qui pro amore omnipotentis Domini sanctam Dei Ecclesiam construere & reedificare gliscit, magnam in honore sanctorum mercedem impendit, in futuro vero cum sanctis vitam acquirat sempiternam. Idcirco notum sit omnibus sanctae Dei Ecclesiae fidelibus scilicet & futuris quoniam adit nostram serenitatem Dalmatius noster per omnia fidelissimus Miles, petiit nostram celsitudinem quatenus nostrae auctoritatis praeceptum de terra quam ad abbatiam sancti Iohannis Baptistae nobilissimi homines dederunt, in castrum videlicet Malasti, fieri praecepissimus, illius fuit peticio, & nostrae libuit voluntati, pro restauratione illius loci, & nostrae auctoritatis praeceptum iussimus fieri, ut sancti monachi ibidem Domino servientes illam terram firmiter teneant sine ulla contrarietate aut alicujus contradictione per iussionem Domini Abbatis Atifonsi ejusdem loci. Coniacet etenim in comitatu Carcaense cum mercato super fluvium Duranna. Est ibidem villa fica cum Ecclesia, altera villa Caucus cum Ecclesia, alia Venteniaco cum Ecclesia, alia Elisau cum Ecclesia, alia villa Valeriano cum Ecclesia, Ecclesia de Amanciano, alia sancti Martini super fluvium Lampa, alia Monteconilio, in comitatu Redense, villa Garmatia cum Ecclesia, alia villa sancti Iohannis & sanctae crucis Paris cum Ecclesia ipsa . . . . villa cum Ecclesia, Lauraco cum Ecclesia, item sancti Martini villa, in comitatu Narbonense, Truliano cum Ecclesia & fisco & aquae ductu, villa sancti Frustruosi, in comitatu Carcaense, villa Castellani, Villanova cum Ecclesia, Vinus cum Ecclesia sanctae Ceciliiae. Haec omnia, & sicut continentur in aliis praeceptis, ex parte nostra sunt stabilia, de supradictis villis seu de Ecclesiis ibidem datis, & nullus per vim intrare praesumat in abbatiam nisi quem electio elegerit. Ut autem haec supradicta firma sint & stabilia permanent in ævum, nostro nomine insigniri & anuli nostri impressione iussimus sigillari.

Signum Radulfi Regis gloriosissimi.
Ansigifus Episcopus recognovit.
Data III. Kal. Iunias anno nono regnante Radulfo Rege.
Actum Ansa villa.

CXL.

Ludovici Transmarini praeceptum pro monasterio Cantogilensi.

An. 942.
Ex chartulario Ecclesiae Bri-
varensis
cap. 451.

IN nomine sanctae & individuae Trinitatis. Ludovicus divina annuente gratia Francorum Rex. Si locis sanctorum & divino cultui mancipatis ob amorem Dei & sanctorum ejus aliquid conferimus, seu quae à fidelibus devotè largiuntur regia auctoritate nostra corroboramus, à summo honorum omnium remuneratore recompensari nobis id pro certo confidimus. Quocirca omnium sanctae Dei Ecclesiae fidelium [nostrorumque] tam praesentium [quam & futurorum] noscat industria quia serenitatem nostram] humiliter adhaerentes monachi sancti Marcellini egregij confessoris Cantogilonensis cœnobij obnixè sibi expetere quatenus res quas Cunibertus quondam

Tom. II.

Præpositus ceterique fratres sancti Iuliani pro communi salute per consensum Ragemundi Principis Aquitanorum necne aliorum ipsius patriæ procerum tam Episcoporum quam laicorum prædicto monasterio contulerant nostrae regalitatis praecepto, ut in illorum testamento sancitum est, confirmare dignemur. Quorum petitionibus ob Christi & sancti ejus jam prælibati Marcellini dilectionem, sive fidelium nostrorum deprecationem, videlicet Hecici Lingonenfis Episcopi, & Gotescalchi Ancienfis Praefuli, Rotgerij quoque illustris Comitis, harum praesentes assensum, iussimus hoc regale decretum fieri, in quo confirmando decernimus & decernendo firmamus ut monachi praefati loci Cantogilonensis iandictas res cum omni integritate tam mancipiis quam universis sibi jure & legaliter pertinentibus perpetuò possideant, & quicquid in futuro eis concessum fuerit, eadem auctoritate corroboretur. Praecipimus denique ut nulla praepotens persona aliquod unquam praedictum eis inferat, neque censum quendam injustè perquirat, sed ipsi cum omnibus rebus suis ab omni dominio cujuslibet personae sint liberi & absoluti. Abbatem vero non per alicujus iussionem, sed secundum sancti Benedicti regulam, omni tempore sibi insituant. Et ut haec nostrae auctoritatis gratia inviolabiliter per succedentia temporum curricula observetur ab omnibus, manu nostra eam subter firmantes, anuli nostri imagine firmare praecipimus.

Signum Ludovicus.

S. Odilo Cancellarius ad vicem Hervæi Episcopi summiq; Cancellarij recognovit.

Datum Non. Decembris Indictione xv. anno vi. regnante Ludovico gloriosissimo Rege in Dei nomine. Amen.

CXLI.

*Qualiter Hildericus Abbas Casauriensis sa-
peravit Johannem Episcopum Pinnensem
causantem monasterij libertatem.*

IN Dei nomine. Villa Mariani campo juris proprietatis sanctae Firmantæ Ecclesiae residente Pandulfo Duce & Marchione per licentiam Gaudulfi Episcopi sanctae Firmantæ Ecclesiae, & residente cum eo Lupo Comite de ipso comitatu, & residentibus cum eo Suppo & Longino & Franco & Amizo & alio Longino & Hildericus & Adam & Transarico & Arderado & Reinfredo & aliis pluribus astantibus & residentibus. Ibiq; veniens in eorum praesentia Hildericus Abbas cum Alberico avvocato suo, & querellarus est super Johannem Episcopum sanctae Pinnensis Ecclesiae dicens: Domini mei, audite querelam quam Hildericus Abbas & Albericus Advocatus noster super ipso supra scripto Iohanne Episcopo sanctae Pinnensis Ecclesiae depono de abbata sanctae Trinitatis & de ipsius castellis & ipsius abbatae monasteriis cum suis casis & cum suis calalibus & cum suis pertinentiis & cum suis subjacentiis, quod ipse supra scriptus Iohannes Episcopus ipsum monasterium contradicebat, & dicebat quod pertinisset ad ipsum episcopium sanctae Pinnensis Ecclesiae.

E E c c e

An. 947.
Ex chartulario monas-
terij Casauriensis.